

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ
КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ
КАФЕДРА ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СУЧАСНІ ДОКТРИНИ МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА:
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ

Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Галузь знань **08 Право**
Спеціальність: **081 Право**
Освітня програма **«Право (поліцейські)»**
Статус навчальної дисципліни **обов'язкова**
Мова навчання **українська**

Дніпро – 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

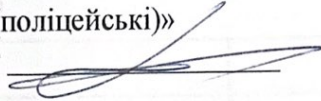
Навчально-методичною радою
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Протокол від 31.08.2023 №12

СХВАЛЕНО

Вченою радою навчально-
наукового інституту/факультету
Протокол від 30.08.2023 №12

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Право (поліцейські)»
Кандидат юридичних наук, доцент

Дмитро Санакоєв

Розглянуто на засіданні кафедри цивільного права та процесу факультету
підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції.
Протокол від 29.08.2023 № 29

Сучасні доктрини міжнародного приватного права: сучасні проблеми // Робоча
програма навчальної дисципліни. Дніпро: Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ, 2023. 17 с.

РОЗРОБНИК/РОЗРОБНИКИ:

1. доцент кафедри цивільного права та процесу Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, Михайло ФРОЛОВ

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. завідувач кафедри цивільного, трудового та господарського права юридичного
факультету Дніпровського національного університету ім. Олеся Гончара, доктор
політичних наук, кандидат юридичних наук, доцент Ігор АЛЕКСЕСЕНКО
2. керівник Адвокатського бюро «Хрипунова Дениса Григоровича» Денис
ХРИПУНОВ

**Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної
дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри, протокол – розробника РПНД	Зміст змін	Підпис завідувача
20 /20			
20 /20			
20 /20			
20 /20			
20 /20			

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів ЄКТС	3	
Загальна кількість годин:	90	
Рік підготовки:	2	
Семестр:	3	
Лекції	10	
Семінарські	10	
Практичні	10	
Самостійна робота	60	
Індивідуальні завдання (курсова робота):	—	
Підсумковий семестровий контроль:	залік	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Метою вивчення навчальної дисципліни «Сучасні доктрини міжнародного приватного права: сучасні проблеми» є набуття знань та формування вмінь і навичок вирішення проблемних питань, що виникають при розгляді приватноправових відносин, ускладнених іноземним елементом.

Інтегральна компетентність – Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні компетентності:

СК2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України.

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів.

СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

Пререквізити: здобувачі вищої освіти для вивчення дисципліни «Сучасні доктрини міжнародного приватного права: сучасні проблеми» мають набути знання з таких дисциплін як «Теорія держави та права», «Цивільне право та процес», «Цивільне право», «Кримінальне право», «Адміністративне право», «Трудове право», «Цивільний процес» та інші.

Постреквізити: знання, уміння та навички, що набувають здобувачі вищої освіти після вивчення навчальної дисципліни «Сучасні доктрини міжнародного приватного права: сучасні проблеми», необхідні для подальшого вивчення ними навчальної дисципліни «Міжнародний захист прав людини».

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

ПРН 4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.

ПРН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи. ПРН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ПРН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

ПРН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. Загальні положення міжнародного приватного права. Колізійні норми в міжнародному приватному праві. Застосування іноземного права

Поняття міжнародного приватного права як галузі права. Міжнародне приватне та міжнародне публічне право. Предмет та методи міжнародного приватного права. Система міжнародного приватного права.

Види джерел міжнародного приватного права та їх характеристика. Міжнародно-правові та уніфіковані норми міжнародного приватного права.

Колізійні норми в міжнародному приватному праві, їх поняття та класифікація. Структура колізійної норми. Основні формули прикріплення. Основні способи вирішення питань кваліфікації обставин справи (спору) в міжнародному приватному праві та їх характеристика.

Обхід закону в міжнародному приватному праві. Кваліфікація колізійної норми. Зворотне відсилання та відсилання до права третьої країни. Застереження про публічний порядок.

ТЕМА 2. Особливості правового статусу суб'єктів міжнародного приватного права

Особливості правового статусу фізичних осіб як суб'єктів міжнародного приватного права. Поняття та колізійні питання громадянства.

Особливості правового статусу юридичних осіб як суб'єктів міжнародного приватного права. Класифікація юридичних осіб у міжнародному приватному праві. Особистий статут та національність юридичної особи у міжнародному приватному праві.

Держава як суб'єкт міжнародного приватного права. Імунітет держави. Основні доктрини імунітету держави.

ТЕМА 3. Актуальні проблеми вчинення правочинів з іноземним елементом

Поняття та види правочинів з іноземним елементом. Методи регулювання правочинів з іноземним елементом. Право, що застосовується до змісту правочину (зобов'язальний статут). Право, що застосовується до форми правочину.

ТЕМА 4. Особливості правового регулювання сімейних правовідносин в міжнародному приватному праві

Сімейні відносини в міжнародному приватному праві: проблеми, тенденції, перспективи. Колізії у сімейному праві. Актуальні питання визнання шлюбів іноземних громадян в Україні. Укладення шлюбу з іноземцями та особами без громадянства. Майнові та особисті немайнові права подружжя. Припинення шлюбу

з іноземцями та особами без громадянства. Особливості усиновлення дітей громадян України іноземцями.

ТЕМА 5. Особливості правового регулювання спадкових правовідносин в міжнародному приватному праві

Спадкові правовідносини в міжнародному приватному праві: проблеми, тенденції, перспективи. Колізії у спадковому праві. Здійснення права на спадкування у міжнародному приватному праві. Актуальні питання права успадкування іноземних громадян в Україні. Актуальні питання права успадкування громадян України за кордоном.

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль – це перевірка рівня засвоєння знань, навичок і вмінь за певний період навчання (навчальний семестр, навчальний рік).

З навчальної дисципліни «Сучасні доктрини міжнародного приватного права: сучасні проблеми» передбачено:

для денної форми навчання – залік:

Критерії та засоби оцінювання успішності навчання

Критерії оцінювання аудиторної роботи здобувачів вищої освіти

Для здобувачів вищої освіти, що навчаються за денною формою навчання, максимальна сума балів за всі види робіт з навчальної дисципліни «Право інтелектуальної власності» – 100 балів: за виконання завдань у рамках аудиторної роботи – 30 балів, самостійної роботи – 15 балів, індивідуальної роботи – 15 балів; 40 балів – за виконання завдань, винесених на підсумковий контроль.

Поточний контроль може проводитись усно, письмово або у формі комп'ютерного тестування, колоквіуму, оцінювання виступів на практичних заняттях, ділових чи імітаційних ігор тощо.

Аудиторні бали розраховуються за формулою: сума оцінок за семестр * коефіцієнт аудиторної роботи.

Коефіцієнт розраховується на кожен семестр за формулою: 30 балів : 5 (максимальна оцінка): кількість занять у семестрі.

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
4	Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями . Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
3	Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні ; практичні навички та вміння мають поверхневий характер , потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками .

2	Питання, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру ; практичні навички та вміння сформовані недостатньо ; більшість навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань містять істотні помилки , які потребують подальшого усунення.
1	Здобувач вищої освіти не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.
0	Відсутність на занятті

Для навчальної дисципліни «Сучасні доктрини міжнародного приватного права: сучасні проблеми» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають: тестові завдання, опитування, практичні завдання, письмові контрольні роботи, реферати, есе, виступи на наукових заходах, публікація статті, тез доповіді, залік, тощо.

Критерії оцінювання **самостійної роботи**

здобувачів вищої освіти **денної форми** навчання – 15 балів

За самостійну роботу здобувач вищої освіти отримує бали після виконання передбачених завдань: надання відповідей на питання за темами, передбаченими РПНД, оцінюється у 5 балів кожна тема.

Виконання самостійної роботи передбачає підготовку відповідей у окремому зошиті, який надається для перевірки у встановлені викладачем строки.

Критерії оцінювання **індивідуальної роботи**

здобувачів вищої освіти **денної форми** навчання – 15 балів

За індивідуальну роботу здобувач вищої освіти отримує бали після виконання наступних видів завдань, які оцінюються згідно їх складності:

Написання та публікації статті у фаховому виданні – 15 балів;

Написання та публікація тез доповідей на конференції міжнародного, всеукраїнського чи регіонального рівня – 10 балів;

Підготовка мультимедійних презентацій з обраних тем, де одна презентація оцінюється максимум у 10 балів (не більше 2-х);

Підготовка тестових завдань з обраних тем, де тестові завдання за однією темою оцінюються максимум у 5 балів (за 10 питань);

Складання практичних задач з обраних тем (з відповідями), де одна задача оцінюється максимум у 5 балів (не більше 3-х).

Підготовка термінологічного словника оцінюється у 10 балів (100 слів).

Складання проектів договорів за темами, передбаченими РПНД – 5 балів за кожен проект (не більше 3-х).

Складання кросвордів (з відповідями) за темами, передбаченими РПНД, – 5 балів за кожен (не більше 3-х).

Під час виконання індивідуальної роботи слід використовувати систему управління дистанційним навчанням СУДН «МІА: Освіта», окрім таких видів роботи як написання та публікація статей і тез, реферату, а також підготовка словника.

Критерії оцінки знань для підсумкового контролю (залік) – 40 балів

Кількість балів, яку набрав здобувач вищої освіти, визначається як середнє арифметичне кількості балів з аудиторної, самостійної та індивідуальної роботи. За результатами контролю знань здобувачів дозволяється виставлення оцінки (без заліку) – «відмінно», «добре», «задовільно». Здобувач має право підвищити оцінку, складаючи залік. Здобувачі, які набрали з навчальної роботи 60 балів і більше, можуть не складати залік, а отримати залікову оцінку «автоматично», відповідно до набраної кількості балів, переведених у національну оцінку та оцінку ECTS .

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
	Залік	Екзамен/ диференційований залік	Оцінка	Пояснення
90-100	зараховано	Відмінно	A	« Відмінно » - теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані в повному обсязі.
83-89		Добре	B	« Дуже добре » - теоретичний зміст курсу засвоєний в повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близько до максимальної.
75-82			C	« Добре » - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена

				мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.
68-74		Задовільно	D	« Задовільно » - теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю; але прогалини не носять істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених РПНД навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
60-67			E	« Достатньо » - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовано деякі практичні навички роботи; частина передбачених РПНД навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59		Не задовільно	FX	« Умовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовані необхідні практичні навички роботи; більшість навчальних завдань не виконано або якість їх виконання оцінено кількістю балів, близько до мінімальної; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).
1-34	не зараховано		F	« Безумовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.

**Інформаційне та методичне забезпечення навчальної дисципліни
(рекомендовані джерела інформації)**

Додаток 1.2. (оновлюється щорічно та/або в разі необхідності).

Додаток 1.1.
до Робочої програми навчальної дисципліни

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасні доктрини міжнародного приватного права: сучасні проблеми

Освітній ступінь **магістр**

Спеціальність **081 «Право»**

на 2023/2024 навчальний рік

Форма навчання **ДЕННА**

Обсяг **3** кредити ЄКТС (90 годин).

Навчально-науковий інститут права та підготовки фахівців для підрозділів
Національної поліції

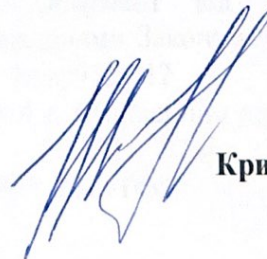
Курс **2**

Група **М-ДР-221**

№ теми згідно з РПНД	Назва теми	Всього годин	Аудиторна робота				Самост. та індив. робота
			Всього	Лекції	Семіна	Прак.	
1.	Загальні положення міжнародного приватного права. Колізійні норми в міжнародному приватному праві. Застосування іноземного права	18	6	2	2	2	12
2.	Особливості правового статусу суб'єктів міжнародного приватного права	18	6	2	2	2	12
3.	Актуальні проблеми вчинення правочинів з іноземним елементом	18	6	2	2	2	12
4.	Особливості правового регулювання сімейних правовідносин в міжнародному приватному праві	18	6	2	2	2	12
5.	Особливості правового регулювання спадкових правовідносин в міжнародному приватному праві	18	6	2	2	2	12
Разом за семестр		90	30	10	10	10	60
Форма підсумкового контролю		залік					

Розглянуто на засіданні кафедри цивільного права та процесу факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції., протокол від 29.08.2023 № 29

Завідувач кафедри
цивільного права та процесу
доктор юридичних наук, доцент

Кристина РЕЗВОРОВИЧ

ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасні доктрини міжнародного приватного права: сучасні проблеми

Освітній ступінь **магістр**

Спеціальність **081 Право**

на 2023/2024 навчальний рік

Основні нормативні акти:

1. Європейська конвенція про визнання та виконання рішень стосовно опіки над дітьми та про поновлення опіки над дітьми: Рада Європи, Міжнародний документ від 25.05.1980. (Конвенцію ратифіковано із заявами та застереженням Законом № 135-VI від 06.03.2008). URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_327
2. Європейська конвенція про усиновлення дітей: Рада Європи, Міжнародний документ від 27.11.2008. (Конвенцію ратифіковано Законом № 3017-VI від 15.02.2011 із застереженням та заявою). URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_a17
3. Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів: Міжнародний документ від 11.04.1980. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_003
4. Конвенція про визнання і виконання рішень стосовно зобов'язань про утримання: ООН, Міжнародний документ від 02.10.1973. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/973_001
5. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. (ратифікована Законом від 17 липня 1997 р.) URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_004
6. Конвенція про колізії законів що стосуються форми заповітів: ООН, Міжнародний документ від 05.10.1961. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_112#Text
7. Конвенція про міжнародне стягнення аліментів на дітей та інших видів сімейного утримання: ООН, Міжнародний документ від 23.11.2007. (Конвенцію ратифіковано із заявами та застереженнями Законом № 26-VII від 11.01.2013). URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_112
8. Конвенція про статус апатридів 1954 г. (Конвенцію ратифіковано із заявами та застереженнями Законом № 26-VII від 11.01.2013). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_232#Text

9. Конвенція про статус біженців від 28.07.1951 р. (Конвенцію ратифіковано Законом № 2942-III від 10.01.2002). URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_011
10. Конвенція, що передбачає єдиний закон про форму міжнародного заповіту: ООН, Міжнародний документ від 26.10.1973. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_b13
11. Конституція України від 28.06.1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141
12. Принципи міжнародних комерційних договорів (Принципи УНІДРУА): Міжнародний документ від 01.01.1994. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_920
13. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 08.07.2011 (в редакції від 03.08.2023 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3671-17#Text>
14. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 (в редакції від 04.03.2023 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>
15. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005 (в редакції від 23.12.2022 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text>
16. Про міжнародний комерційний арбітраж : Закон України від 24.02.1994 р. № 4002-XII (в редакції від 15.12.2021 р.) / Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/lavvs/showv/4002-12>.
17. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22.09.2011 (в редакції від 28.06.2023 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17#Text>
18. Про практику розгляду судами цивільних справ з іноземним елементом: Вищий спеціалізований суд; Лист від 16.05. 2013. № 24-754/0/4-13. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v-754740-13>

Підручники:

1. Довгерт А. С., Кисиль В. І. Міжнародне приватне право. Особлива частина : підручник. К. : Алерта. 2013. 400 с.
2. Міжнародне приватне право : підручник / Є. М. Білоусов, І. М. Жуков, В.В. Комаров, І.В. Яковюк та інш.; за заг.ред. Є.М. Білоусова, І.В. Яковюка. Харків: Право, 2021. 408 с.
3. Міжнародне приватне право. Загальна частина: підручник / за ред. А. С. Довгерта і В.І. Кисіля. К.: Алерта, 2012. 376 с.
4. Міжнародне приватне право: підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / В.А. Бігун, Є.М. Білоусов, І.М. Жуков; за ред. проф. В.П. Жушмана та доц. І.А. Шуміло. Х.: Право, 2015. 320 с.
5. Фединяк Г. С., Фединяк Л. С. Міжнародне приватне право: підручник. К.: Алерта, 2021. 524 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Дахно І.І. Міжнародне приватне право: навч. пос. К.: Центр учбової літератури, 2008. 316 с.
2. Міжнародне приватне право. навч. посіб. / За ред. С. Г. Кузьменка. К.: Центр учбової літератури, 2010. 316 с.
3. Міжнародне приватне право. Навч.-метод. посіб. для студентів ден. та заоч. форм навчання екон. спец. Г. М. Гаряєва, М. М. Ткачов. Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків. Панов А.М. 2018. 126 с.
4. Міжнародне приватне право. Навч. посіб. С. С. Бичкова та ін.; за ред. доц. Ю. Ф. Іванова. Київ. Правова єдність. Алерта, 2018. 388 с.
5. Міжнародне приватне право: навч. посібник / За ред. В.М. Гайворонського, В. П. Жушмана К.: Юрінком Інтер, 2007. 368 с.
6. Орловська І.Г. Міжнародне приватне право: навч-метод. посібник. К. Університет «Україна», 2017. 269 с.

Монографії та інші наукові видання:

1. Баймуратов М.О. Міжнародне приватне (колізійне) право України: правосуб'єктність осіб (теоретико-методологічні аспекти): монографія / М.О. Баймуратов, Р.В. Чорнолуцький. Суми : Університетська книга, 2009. 252 с.
2. Кравцов С. О. Міжнародний комерційний арбітраж та національні суди: моногр. / С. О. Кравцов; НЮУ ім. Я. Мудрого. Х. : Право, 2014. 232 с.
3. Міжнародне приватне право та захист прав людини в умовах військової агресії : збірник тез доповідей та повідомлень за матеріалами студентської наукової інтернетконференції (м. Харків, 15 листопада 2022 р.) / за ред. д.ю.н., проф. Д. В. Лук'янова. Харків : НЮУ імені Ярослава Мудрого, 2022. 327 с. Електронне наукове видання. <https://nauka.nlu.edu.ua/nauka/vnd/zbirnyky-naukovyh-konferenczij/>.
4. Стрельцова Є. Д., Стрельцов Є. Л., Сотула О. С. Безпека життя людини: Україна та Європа (порівняльно-правове дослідження). Деліктологія: монографія. Під заг. Ред. І. М. Копотуна, С. В. Петкова, Р. Polian. Куновіце: Академія ГУСПОЛ, 2021. Т. 3. 332 с. С.36-50. (Чехія).
5. Сучасні проблеми міжнародного права. Liber Amicorum до 60 - річчя проф. М.В. Буроменського: моногр. / авт.кол.; за ред. В.М. Репецького та В.В. Гутника. Львів; Одеса : Фенікс, 2017. 564 с.
6. Фединяк Г.С. Цивільно-правова природа транснаціональних корпорацій та їх договорів з приймаючою державою: монографія. К.: Атіка, 2008. 344 с.
7. Щокін Ю. В. Міжнародно-правовий звичай: проблеми теорії і практики: монографія. Х.: Право, 2012. 456 с.

Інтернет-ресурси:

1. <http://portal.rada.gov.ua> – офіційний сайт Верховної Ради України.

2. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.
3. Офіційний сайт Європейського суду з прав людини. URL: <https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>
4. Офіційний сайт Міжнародного суду Організації Об'єднаних Націй. URL: <https://www.icj-cij.org/en>
5. Офіційний сайт Міжнародної морської організації. URL: <https://www.imo.org/en/About/Pages/Default.aspx>
6. Офіційний сайт Міжнародної торговельної палати. URL: <https://iccwbo.org/about-us/>
7. Офіційний сайт Гаазької конференції з міжнародного приватного права. URL: <https://www.hcch.net/en/home>
8. Офіційний сайт Комісії ООН з права міжнародної торгівлі (UNCITRAL). URL: <https://uncitral.un.org/en/about>

Розглянуто на засіданні кафедри цивільного права та процесу факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції., протокол від 29.08.2023 № 29

**Завідувач кафедри
цивільного права та процесу,
доктор юридичних наук, доцент**

Кристина РЕЗВОРОВИЧ